

1. VTNP LĒMUMA UN VTNP NOSTĀDŅU PIEMĒROŠANAS APRAKSTS UN INFORMĀCIJA PAR PIEŠKIRTO SUMMU	
1) Slimnīcas (2. panta 1. punkta b) apakšpunkts)	
Lūdzam skaidri un detalizēti aprakstīt, kā Jūsu dalībvalstī tiek organizēta attiecīgo pakalpojumu sniegšana	
Lūdzam norādīt, kāda veida pakalpojumi attiecīgajā nozarē Jūsu dalībvalstī ir definēti par VTNP. Lūdzam pēc iespējas skaidrāk izklāstīt to pakalpojumu saturu, kurus uzticēts sniegt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.	Latvijā vadošā valsts pārvaldes iestāde veselības nozarē ir Veselības ministrija. Veselības ministrijas padotībā atrodas iestādes un pakalpojumu sniedzēji, ar kuriem Nacionālais veselības dienests (ministrijas padotības iestāde) ir noslēdzis līgumus par no valsts budžeta apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu (pakalpojumu sniedzēji ir pašvaldību padotības institūcijas, sabiedrības ar ierobežotu atbildību un pašnodarbinātās personas). Valsts apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumu veidi, par kuru sniegšanu Nacionālais veselības dienests (turpmāk – Dienests) saskaņā ar Ministru kabineta 2011.gada 1.novembra noteikumiem Nr. 850 „Nacionālā veselības dienesta nolikums” un Ministru kabineta 2006.gada 19.decembra noteikumiem Nr.1046 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība” (no 2014.gada 1.janvāra Ministru kabineta 2013.gada 17.decembra noteikumi Nr.1529 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība”) slēdz līgumus ar stacionārajām ārstniecības iestādēm jeb slimnīcām 2012. un 2013.gadā bija: 1. neatliekamā medicīniskā palīdzība; 2. stacionārā veselības aprūpe; 3. primārā veselības aprūpe; 4. sekundārā ambulatorā veselības aprūpe; 5. zobārstniecība; 6. laboratoriskie izmeklējumi 7. medicīniskā rehabilitācija; 8. veselības aprūpe mājās. Pašvaldība nodrošina veselības aprūpes pieejamību (<i>telpu, cilvēku resursu, informācijas un atbilstošu tehnoloģiju nodrošināšana un noteiktas infrastruktūras izveidošana, lai ārstniecības iestāde varētu sniegt attiecīgos veselības aprūpes pakalpojumus</i>), kā arī sociālās palīdzības (sociālās aprūpes) pieejamību iedzīvotājiem ārstniecības iestādēs.

Lūdzam norādīt (raksturīgos) pilnvarojumu veidus. Ja kādā konkrētā nozarē tiek izmantoti pilnvarojumu standarta paraugi, lūdzam tos pievienot.	Dienests, atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 19.decembra noteikumu Nr.1046 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība” VII nodaļai „Līgumu slēgšana” (no 2014.gada 1.janvāra Ministru kabineta 2013.gada 17.decembra noteikumu Nr.1529 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība” XI nodaļa), slēdz līgumus ar slimnīcām par valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un to apmaksu. Katru gadu Dienests sadarbībā ar Veselības ministriju un pakalpojumu sniedzēju deleģētiem pārstāvjiem izstrādā tipveida līguma paraugus katram veselības aprūpes veidam. Līgumu paraugi tiek apstiprināti ar Dienesta iekšējo rīkojumu un ir pieejami Dienesta mājas lapā http://www.vmnvd.gov.lv/lv/503-ligumpartneriem/ligumu-paraugi. Mēneša laikā pēc likuma par valsts budžetu kārtējam gadam izsludināšanas Dienests līgumā katrai slimnīcai nosaka sniedzamo veselības aprūpes pakalpojumu apjomu un no valsts budžeta apmaksājamo finanšu apmēru (budžetu) kalendāram gadam. Savukārt pašvaldības izdod saistošos noteikumus, pilnvarojot konkrētas (pašvaldības) kapitālsabiedrības nodrošināt sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem. Piemēram, Rīgas domes saistošo noteikumu „Rīgas pilsētas pašvaldības nolikums” (http://likumi.lv/doc.php?id=227996) pielikumā ir noteiktas kapitālsabiedrības, kuras izveidotas Rīgas pilsētas pašvaldības funkciju izpildes nodrošināšanai, kā arī norādīti to veicamie uzdevumi. Saistošos noteikumus papildina pašvaldības lēmumi par kapitālsabiedrības dibināšanu, lēmumi par pārvaldes uzdevumu deleģēšanu un pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgumi.
Lūdzam norādīt (raksturīgo) pilnvarojuma ilgumu un pilnvarojumu ilguma spektru. Lūdzam arī norādīt to pilnvarojumu īpatsvaru, kuru ilgums pārsniedz 10 gadus.	Līgumus ar slimnīcām Dienests, atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 19.decembra noteikumu Nr.1046 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība” 132.punktam (no 2014.gada 1.janvāra Ministru kabineta 2013.gada 17.decembra noteikumu Nr.1529 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība” 236.punkts), slēdz uz laiku, kas nepārsniedz desmit gadus. Parasti līgumi tiek slēgti uz trīs gadiem, bet no valsts budžeta apmaksājamo finanšu apmēru un attiecīgi no valsts budžeta apmaksājamo veselības aprūpes pakalpojumu apjomu slimnīcām nosaka vienam kalendārajam gadam. Pašvaldību noslēgto līgumu termiņi ir 2 - 5 gadi.
Lūdzam norādīt, vai uzņēmumiem (parasti) tiek piešķirtas ekskluzīvas vai speciālas tiesības.	Slimnīcām tiek piešķirtas speciālās tiesības.
Lūdzam izskaidrot (raksturīgo)	Veselības aprūpes pakalpojumu apmaksas noteikumi un norēķinu kārtība pakalpojumu sniedzējiem ir

kompensācijas mehānismu saistībā ar attiecīgajiem pakalpojumiem, tostarp izmantoto atbalsta instrumentu (tieša subsīdija, garantija u. tml.), un norādīt, vai tiek izmantota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode.	ietverti līgumos, kas tiek noslēgti starp Dienestu un slimnīcām par valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu. Dienests veic apmaksu slimnīcām par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, pamatojoties uz veselības aprūpes pakalpojumu apmaksas norēķinu sistēmā sagatavotajiem rēķiniem, kurus sistēma veido pamatojoties uz slimnīcu ievadīto medicīniskās uzskaites dokumentu informāciju par slimnīcā veikto darbu līgumu ietvaros un Ministru kabineta 2006.gada 19.decembra noteikumos Nr.1046 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība” (no 2014.gada 1.janvāra Ministru kabineta 2013.gada 17.decembra noteikumi Nr.1529 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība”) noteiktajiem veselības aprūpes pakalpojumu tarifiem. Šāda kārtība nodrošina to, ka valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu apmaksa notiek atbilstoši veiktajam darbam noslēgto līgumu ietvaros. Dokumenti par veiktajiem norēķiniem tiek kārtoti atbilstoši likumam „Par grāmatvedību” un Ministru Kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumu Nr.585 „Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju” prasībām. Tiek izmantota izmaksu sadales metode. Pārsvārā atbalsta instruments slimnīcu gadījumā ir tiešā subsīdija no valsts budžeta. Taču var būt arī tiešā subsīdija kā pašvaldības līdzfinansējums (15% no attiecināmām izmaksām) ERAF projekta - stacionārās veselības aprūpes attīstība (<i>veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātes un izmaksu efektivitātes paaugstināšana</i>) – realizācijai, pašvaldību gadījumā mēdz būt arī atteikšanās no dividendēm (visa kapitālsabiedrības peļņa tiek novirzīta tās attīstībai) vai arī ieguldījums pamatkapitālā.
Lūdzam izskaidrot (raksturīgos) pasākumus, lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju un nodrošinātu šādas pārmērīgas kompensācijas atmaksu.	Lai nodrošinātu patiesu un precīzu informāciju par veiktajiem norēķiniem, atbilstoši Ministru Kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumu Nr.585 „Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju” prasībām, tiek veikta norēķinu inventarizācija. Pēc saimnieciskā gada beigām tiek sagatavoti savstarpējo norēķinu salīdzināšanas akti par noslēgto līgumu izpildi ar katru slimnīcu, kas sniedz valsts apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus, ietverot tajā Dienesta un slimnīcu informāciju par veiktā darba, līguma, norēķinu, prasījumu un saistību summām. Gadījumā, ja norēķinu salīdzināšanas rezultātā tiek konstatēts, ka iepriekšējā gada decembrī veiktā priekšapmaksa slimnīcām par iepriekšējā gada decembrī veiktajiem veselības aprūpes pakalpojumiem ir lielāka par līguma ietvaros sniegto pakalpojumu apjomu, slimnīcai tiek sagatavota vēstule ar prasījumu atgriezt pārmaksāto summu. Ja minētā summa netiek atmaksāta valsts budžetā, Dienests šo pārmaksāto naudas līdzekļu summu ietur no maksājumiem par kārtējā gadā sniegtajiem valsts apmaksātajiem veselības aprūpes pakalpojumiem. Saskaņā ar likuma „Par budžetu un finanšu vadību” prasībām Dienests kā budžeta izpildītājs līdzekļu izlietojumu veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai var plānot tikai budžetā piešķirto līdzekļu

	ietvaros. Tā kā pašvaldības līdzfinansējums tiek piešķirts konkrētas kapitālsabiedrības attīstībai nepieciešama projekta realizācijai, pamatojoties uz atbalstītā projekta dokumentāciju un publiskā iepirkuma procedūras rezultātiem, pārkompensācija tiek novērsta. Kā arī kapitālsabiedrības peļņa tiek izmantota konkrēta investīciju projekta (tā daļas) realizācijai saskaņā ar dalībnieku sapulcē apstiprināto kapitālsabiedrības budžetu un publiskā iepirkuma procedūras rezultātiem.	
Piešķirtā atbalsta summa		
Piešķirtā atbalsta kopējā summa	2012.gadā	2013.gadā
Piešķirtā atbalsta kopējā summa	EUR 332 625 156 (tai skaitā, EUR 323 975 219 Dienests, EUR 8 649 937 pašvaldības)	EUR 341 022 784 (tai skaitā, EUR 335 676 676 Dienests, EUR 5 346 108 pašvaldība)
Cita kvantitatīvā informācija		
Atbalsta saņēmēju skaits <i>[pieņemums, ka pašvaldības sniedz atbalstu tām pašām slimnīcām, kam Dienests]</i>	42	42
Vidējā atbalsta summa <i>[aplēses, balstoties uz pieņēmumu par saņēmēju skaitu]</i>	EUR 7 919 647	EUR 8 119 590
Slimnīcai maksimālā piešķirtā atbalsta summa	EUR 64 409 752	EUR 69 313 343
Slimnīcai minimālā piešķirtā atbalsta summa	EUR 262 534	EUR 270 590

2) Sociālie pakalpojumi (2. panta 1. punkta c) apakšpunkts)

a) veselība un ilgtermiņa aprūpe

Lūdzam skaidri un detalizēti aprakstīt, kā Jūsu dalībvalstī tiek organizēta attiecīgo pakalpojumu sniegšana	
Lūdzam norādīt, kāda veida pakalpojumi attiecīgajā nozarē Jūsu dalībvalstī ir definēti par VTNP. Lūdzam pēc iespējas skaidrāk izklāstīt to pakalpojumu saturu, kurus uzticēts sniegt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.	Valsts apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumu veidi, par kuru sniegšanu Nacionālais veselības dienests (turpmāk – Dienests) saskaņā ar Ministru kabineta 2011.gada 1.novembra noteikumiem Nr. 850 „Nacionālā veselības dienesta nolikums” un Ministru kabineta 2006.gada 19.decembra noteikumiem Nr.1046 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība” (no 2014.gada 1.janvāra Ministru kabineta 2013.gada 17.decembra noteikumi Nr.1529 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība”) slēdza līgumus ar veselības aprūpes iestādēm 2012. un 2013.gadā bija: 1. neatliekamā medicīniskā palīdzība; 2. primārā veselības aprūpe; 3. sekundārā ambulatorā veselības aprūpe; 4. zobārstniecība; 5. laboratoriskie izmeklējumi 6. medicīniskā rehabilitācija; 7. veselības aprūpe mājās. Pašvaldība nodrošina veselības aprūpes pieejamību (<i>telpu, cilvēku resursu, informācijas un atbilstošu tehnoloģiju nodrošināšana - noteiktas infrastruktūras izveidošana, lai ārstniecības iestāde varētu sniegt attiecīgos veselības aprūpes pakalpojumus</i>) un iedzīvotāju veselīga dzīvesveida veicināšanu (<i>speciālistu konsultāciju pieejamība, veselību veicinošu pasākumu organizēšana un atbalstīšana atbilstoši ārstniecības iestādes sniegto ārstniecības pakalpojumu veidiem</i>). Veselības ministrijas padotības iestādes (četras iestādes): • nodrošina iedzīvotāju (tai skaitā sportistu un bērnu ar paaugstinātu fizisko slodzi) fiziskās veselības aprūpi un koordinē fiziskās veselības aprūpes pasākumu īstenošanu; • sagatavo asinis un asins komponentus ārstniecības iestādēm, kā arī nodrošina imūnhematoloģiskās

	saderības pārbaudes; • organizē un nodrošina neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu iedzīvotājiem; • veic tiesu medicīniskās ekspertīzes un iespēju robežās nodrošina ārstniecības iestādes ar audu transplantātiem.
Lūdzam norādīt (raksturīgos) pilnvarojumu veidus. Ja kādā konkrētā nozarē tiek izmantoti pilnvarojumu standarta paraugi, lūdzam tos pievienot.	Dienests, atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 19.decembra noteikumu Nr.1046 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība” VII nodaļai „Līgumu slēgšana” (no 2014.gada 1.janvāra Ministru kabineta 2013.gada 17.decembra noteikumu Nr.1529 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība” XI nodaļa), slēdz līgumus ar veselības aprūpes iestādēm par valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu. Katru gadu Dienests sadarbībā ar Veselības ministriju un pakalpojumu sniedzēju deleģētiem pārstāvjiem izstrādā tipveida līguma paraugus katram veselības aprūpes veidam. Līgumu paraugi tiek apstiprināti ar Dienesta iekšējo rīkojumu un ir pieejami Dienesta mājas lapā http://www.vmnvd.gov.lv/lv/503-ligumpartneriem/ligumu-paraugi. Mēneša laikā pēc likuma par valsts budžetu kārtējam gadam izsludināšanas Dienests līgumā katrai veselības aprūpes iestādei nosaka sniedzamo veselības aprūpes pakalpojumu apjomu un no valsts budžeta apmaksājamo finanšu apmēru (budžetu) kalendāram gadam. Savukārt pašvaldības izdod saistošos noteikumus, pilnvarojot konkrētas (pašvaldības) kapitālsabiedrības nodrošināt sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem. Piemēram, Rīgas domes saistošo noteikumu „Rīgas pilsētas pašvaldības nolikums” (http://likumi.lv/doc.php?id=227996) pielikumā ir noteiktas kapitālsabiedrības, kuras izveidotas Rīgas pilsētas pašvaldības funkciju izpildes nodrošināšanai, kā arī norādīti to veicamie uzdevumi. Saistošos noteikumus papildina pašvaldības lēmumi par kapitālsabiedrības dibināšanu, lēmumi par pārvaldes uzdevumu deleģēšanu un pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgumi. Veselības ministrijas padotības iestādes (četras iestādes) savas funkcijas veic atbilstoši Ministru kabineta apstiprinātiem nolikumiem: • Ministru kabineta 2012.gada 4.decembra noteikumi Nr.821 „Valsts sporta medicīnas centra nolikums” (pirms tam Ministru kabineta 2005.gada 18.janvāra noteikumi Nr.47 „Sporta medicīnas valsts aģentūras nolikums”); • Ministru kabineta 2005.gada 22.februāra noteikumi Nr.138 „Valsts asinsdonoru centra nolikums”; • Ministru kabineta 2009.gada 27.janvāra noteikumi Nr.92 „Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta nolikums”; • Ministru kabineta 2004.gada 7.septembra noteikumi Nr.776 „Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes

	centra nolikums”.
Lūdzam norādīt (raksturīgo) pilnvarojuma ilgumu un pilnvarojumu ilguma spektru. Lūdzam arī norādīt to pilnvarojumu īpatsvaru, kuru ilgums pārsniedz 10 gadus.	Līgumus ar veselības aprūpes iestādēm Dienests, atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 19.decembra noteikumu Nr.1046 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība” 132.punktam (no 2014.gada 1.janvāra Ministru kabineta 2013.gada 17.decembra noteikumu Nr.1529 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība” 236.punkts), slēdz uz laiku, kas nepārsniedz desmit gadus. Parasti līgumi tiek slēgti uz trīs gadiem, bet no valsts budžeta apmaksājamo finanšu apmēru un attiecīgi no valsts budžeta apmaksājamo veselības aprūpes pakalpojumu apjomu veselības aprūpes iestādēm nosaka vienam kalendārajam gadam. Padotības iestādēm (četras iestādes) ir beztermiņa pilnvarojums. Pašvaldībām noslēgto līgumu termiņi varētu būt vidēji 5 gadi.
Lūdzam norādīt, vai uzņēmumiem (parasti) tiek piešķirtas ekskluzīvas vai speciālas tiesības .	Veselības aprūpes iestādēm tiek piešķirtas speciālas tiesības. Veselības ministrijas padotības iestādēm (četras iestādes katra savā īpašā jomā) ir piešķirtas ekskluzīvas tiesības.
Lūdzam izskaidrot (raksturīgo) kompensācijas mehānismu saistībā ar attiecīgajiem pakalpojumiem, tostarp izmantoto atbalsta instrumentu (tieša subsīdija, garantija u. tml.), un norādīt, vai tiek izmantota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode.	Veselības aprūpes pakalpojumu apmaksas noteikumi un norēķinu kārtība pakalpojumu sniedzējiem ir ietverti līgumos, kas tiek noslēgti starp Dienestu un veselības aprūpes iestādēm par valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu. Dienests veic apmaksu veselības aprūpes iestādēm par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, pamatojoties uz veselības aprūpes pakalpojumu apmaksas norēķinu sistēmā sagatavotajiem rēķiniem, kurus sistēma veido pamatojoties uz veselības aprūpes iestāžu ievadīto medicīniskās uzskaites dokumentu informāciju par veselības aprūpes iestādē veikto darbu līgumu ietvaros un Ministru kabineta 2006.gada 19.decembra noteikumos Nr.1046 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība” (no 2014.gada 1.janvāra Ministru kabineta 2013.gada 17.decembra noteikumi Nr.1529 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība”) noteiktajiem veselības aprūpes pakalpojumu tarifiem. Šāda kārtība nodrošina to, ka valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu apmaksa notiek atbilstoši veiktajam darbam noslēgto līgumu ietvaros. Dokumenti par veiktajiem norēķiniem tiek kārtoti atbilstoši likumam „Par grāmatvedību” un Ministru Kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumu Nr.585 „Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju” prasībām. Veselības ministrijas padotības iestādēm (četras iestādes) likumā par valsts budžetu kārtējam gadam tiek apstiprināts finansējums, kura ietvaros tām ir jānodrošina tām deleģēto funkciju izpilde. Finansējums tiek noteikts apmērā, kam būtu jāsedz padotības iestāžu darbības izmaksas, un tas tiek

	piešķirts kā dotācija no vispārējiem ieņēmumiem (tam papildus iestādei ir ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi). Tiek izmantota izmaksu sadales metode. Pārsvarā atbalsta instrments ir tiešā subsīdija no valsts budžeta. Var būt arī tiešā subsīdija kā pašvaldības līdzfinansējums ERAF projekta realizācijai, vai arī pašvaldības ieguldījums kapitālsabiedrības pamatkapitālā.
Lūdzam izskaidrot (raksturīgos) pasākumus, lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju un nodrošinātu šādas pārmērīgas kompensācijas atmaksu.	Lai nodrošinātu patiesu un precīzu informāciju par veiktajiem norēķiniem, atbilstoši Ministru Kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumu Nr.585 „Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju” prasībām, tiek veikta norēķinu inventarizācija. Pēc saimnieciskā gada beigām tiek sagatavoti savstarpējo norēķinu salīdzināšanas akti par noslēgto līgumu izpildi ar katru veselības aprūpes iestādi, kas sniedz valsts apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus, ietverot tajā Dienesta un veselības aprūpes iestāžu informāciju par veiktā darba, līguma, norēķinu, prasījumu un saistību summām. Gadījumā, ja norēķinu salīdzināšanas rezultātā tiek konstatēts, ka iepriekšējā gada decembrī veiktā priekšapmaksa veselības aprūpes iestādēm par iepriekšējā gada decembrī veiktajiem veselības aprūpes pakalpojumiem ir lielāka par līguma ietvaros sniegto pakalpojumu apjomu, veselības aprūpes iestādei tiek sagatavota vēstule ar prasījumu atgriezt pārmaksāto summu. Ja minētā summa netiek atmaksāta valsts budžetā, Dienests šo pārmaksāto naudas līdzekļu summu ietur no maksājumiem par kārtējā gadā sniegtajiem valsts apmaksātajiem veselības aprūpes pakalpojumiem. Saskaņā ar likuma „Par budžetu un finanšu vadību” prasībām Dienests kā budžeta izpildītājs līdzekļu izlietojumu veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai var plānot tikai budžetā piešķirto līdzekļu ietvaros Pār kompensācija tiek novērsta, jo, piemēram, pašvaldības līdzfinansējums tiek piešķirts konkrētas kapitālsabiedrības attīstībai nepieciešama projekta realizācijai, pamatojoties uz atbalstītā projekta dokumentāciju un publiskā iepirkuma procedūras rezultātiem, vai arī tāpēc ka kapitālsabiedrības peļņa tiek izmantota konkrēta investīciju projekta (tā daļas) realizācijai saskaņā ar dalībnieku sapulcē apstiprināto kapitālsabiedrības budžetu un publiskā iepirkuma procedūras rezultātiem, vai arī ieguldījuma pamatkapitālā gadījumā tāpēc, ka tas izlietojams noteiktam mērķim (medicīnisko iekārtu iegādei saskaņā ar publiskā iepirkuma procedūras rezultātiem) un pašvaldība ieguldītās summas apmērā iegūst atbilstošu kapitāla daļu skaitu. Veselības ministrijas padotības iestādes reizi ceturksnī atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 23.augusta instrukcijai Nr.8 „Instrukcija par valsts budžeta izpildes analīzi” iesniedz atskaiti Veselības

	ministrijai par finansējuma izlietojumu.	
Piešķirtā atbalsta summa		
Piešķirtā atbalsta kopējā summa	2012.gadā	2013.gadā
Piešķirtā atbalsta kopējā summa	EUR 211 500 590 (tai skaitā, Dienests veselības aprūpei novirzīja EUR 137 355 003, pašvaldības EUR 5 619 457 un četrām padotības iestādēm tika nozvirzīts EUR 68 526 130)	EUR 214 717 638 (tai skaitā, Dienests veselības aprūpei novirzīja EUR 144 119 755, pašvaldības EUR 5 995 041 un četrām padotības iestādēm tika nozvirzīts EUR 64 602 842)
Cita kvantitatīvā informācija		
Atbalsta saņēmēju skaits	2148 (tai skaitā, Dienests 2 113, pašvaldības 31, padotības iestādes 4)	2210 (tai skaitām Dienests 2 178, pašvaldības 28, padotības iestādes 4)
Vidējā atbalsta summa	EUR 7 293 124 (ja padotības iestādes atsevišķi, tad tām vidēji EUR 17 131 533, pārējiem vidēji EUR 5 718 978)	EUR 8 258 371 (ja padotības iestādes atsevišķi, tad tām vidēji EUR 16 150 711, pārējiem vidēji EUR 6 823 400)
Veselības aprūpes iestādei maksimālā piešķirtā atbalsta summa	EUR 6 611 953	EUR 7 768 272
Veselības aprūpes iestādei minimālā piešķirtā atbalsta summa	EUR 115	EUR 129
Padotības iestādei maksimālā piešķirtā atbalsta summa	EUR 50 772 539	EUR 53 632 965
Padotības iestādei minimālā piešķirtā atbalsta summa	EUR 972 262	EUR 1 071 246

b) bērnu aprūpe

Lūdzam skaidri un detalizēti aprakstīt, kā Jūsu dalībvalstī tiek organizēta attiecīgo pakalpojumu sniegšana	
Lūdzam norādīt, kāda veida pakalpojumi attiecīgajā nozarē Jūsu dalībvalstī ir definēti par VTNP. Lūdzam pēc iespējas skaidrāk izklāstīt to pakalpojumu saturu, kurus uzticēts sniegt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.	Lai noteiktu, vai pašvaldības sniegto atbalstu var uzskatīt par valsts atbalstu Līguma par ES darbību izpratnē, ir vienlaikus jāizpildās četriem kritērijiem: (1) Atbalsts tiek sniegts no publiskiem resursiem (valsts, pašvaldību vai ES līdzekļiem); (2) Atbalsta saņēmējs – saimnieciskās darbības veicējs – gūst ekonomiskas priekšrocības, kādas tas nevarētu gūt normālos komercdarbības veikšanas apstākļos; (3) Realizētais pasākums ir selektīvs pēc sava rakstura; (4) Komercdarbības atbalsts ietekmē konkurenci un tirdzniecību starp ES dalībvalstīm. Gadījumā, ja īstenojamais pasākums, vienlaikus izpildoties četriem kritērijiem, tiek kvalificēts kā valsts atbalsta pasākums, tad tālāk ir jāvērtē, saskaņā ar kuru valsts atbalsta regulējumu to var uzskatīt par saderīgu ar ES iekšējo tirgu. Bērnu aprūpe, bērnu nami, bērnu sociālas aprūpes centri, pansionāti, sociālās mājas (kas tālākās sadaļās) u.c. – katrs gadījums būtu vērtējams atsevišķi; ja neizpildītos kāds no četriem kritērijiem, piemēram, kritērijs par potenciālu ietekmi uz tirdzniecību un savstarpējo konkurenci, tad pasākums nebūtu valsts atbalsts un attiecīgi nebūtu jāpiemēro valsts atbalsta (piemēram, VTNP lēmuma) nosacījumi. Balstoties uz augstākminēto, <u>zemāk atspoguļotie dati šajā sadaļā ir neprecīzi un balstīti galvenokārt uz pašvaldību pieņēmumiem par to, vai konkrētajā gadījumā pašvaldības sniegtais atbalsts kvalificētos kā valsts atbalsts vai ne. Datus var būt ietverti arī gadījumi, kad atbalsts nekvalificējas kā valsts atbalsts un tam nav jāpiemēro VTNP lēmuma nosacījumi.</u>
Lūdzam norādīt (raksturīgos) pilnvarojumu veidus . Ja kādā konkrētā nozarē tiek izmantoti pilnvarojumu standarta paraugi, lūdzam tos pievienot.	Saistošie pašvaldību noteikumi, pašvaldības lēmumi, deleģēšanas līgumi.
Lūdzam norādīt (raksturīgo) pilnvarojuma ilgumu un pilnvarojumu	Nav informācijas

ilguma spektru. Lūdzam arī norādīt to pilnvarojumu īpatsvaru, kuru ilgums pārsniedz 10 gadus.		
Lūdzam norādīt, vai uzņēmumiem (parasti) tiek piešķirtas ekskluzīvas vai speciālas tiesības .	Atkarībā no pašvaldības teritorijas lieluma/ iedzīvotāju skaita tās var būt speciālas vai ekskluzīvas tiesības.	
Lūdzam izskaidrot (raksturīgo) kompensācijas mehānismu saistībā ar attiecīgajiem pakalpojumiem, tostarp izmantoto atbalsta instrumentu (tieša subsīdija, garantija u. tml.), un norādīt, vai tiek izmantota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode.	Atbilstoši likumam “Par pašvaldību budžetiem” pašvaldības savus budžetus izstrādā, apstiprina un izpilda patstāvīgi, ievērojot "Likumu par budžetu un finanšu vadību" un likumu "Par pašvaldībām", arī likumu „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu”, kā arī citus likumus un Ministru kabineta noteikumus. Tā ir tiešā dotācija uzdevumu izpildei no pašvaldības budžeta.	
Lūdzam izskaidrot (raksturīgos) pasākumus, lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju un nodrošinātu šādas pārmērīgas kompensācijas atmaksu .	Katrai institūcijai ir tiesības pašai noteikt konkrēti izmantojamos kontroles mehānismus. Budžeti tiek plānoti, ievērojot likumu „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu”, kas nodrošina to, lai publiskie līdzekļi netiktu izšķērdēti, tai skatiā, nebūtu arī pārkompensācija.	
Piešķirtā atbalsta summa		
Piešķirtā atbalsta kopējā summa	2012.gadā	2013.gadā
Piešķirtā atbalsta kopējā summa	EUR 4 509 456	EUR 4 717 973
Cita kvantitatīvā informācija		
Atbalsta saņēmēju skaits	15	14
Vidējā atbalsta summa	EUR 300 630	EUR 336 998

c) **piekļuve un reintegrācija darba tirgū**

Lūdzam skaidri un detalizēti aprakstīt, kā Jūsu dalībvalstī tiek organizēta attiecīgo pakalpojumu sniegšana	
Lūdzam norādīt, kāda veida pakalpojumi attiecīgajā nozarē Jūsu dalībvalstī ir definēti par VTNP. Lūdzam pēc iespējas skaidrāk izklāstīt to pakalpojumu saturu, kurus uzticēts sniegt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.	Lai noteiktu, vai pašvaldības sniegto atbalstu var uzskatīt par valsts atbalstu Līguma par ES darbību izpratnē, ir vienlaikus jāizpildās četriem kritērijiem: (1) Atbalsts tiek sniegts no publiskiem resursiem (valsts, pašvaldību vai ES līdzekļiem); (2) Atbalsta saņēmējs – saimnieciskās darbības veicējs – gūst ekonomiskas priekšrocības, kādas tas nevarētu gūt normālos komercdarbības veikšanas apstākļos; (3) Realizētais pasākums ir selektīvs pēc sava rakstura; (4) Komercdarbības atbalsts ietekmē konkurenci un tirdzniecību starp ES dalībvalstīm. Gadījumā, ja īstenojamais pasākums, vienlaikus izpildoties četriem kritērijiem, tiek kvalificēts kā valsts atbalsta pasākums, tad tālāk ir jāvērtē, saskaņā ar kuru valsts atbalsta regulējumu to var uzskatīt par saderīgu ar ES iekšējo tirgu. Bērnu aprūpe, piekļuve darba tirgum un reintegrācija darba tirgū, bērnu nami, bērnu sociālas aprūpes centri, pansionāti, sociālās mājas (kas tālākās sadaļās) u.c. – katrs gadījums būtu vērtējams atsevišķi; ja neizpildītos kāds no četriem kritērijiem, piemēram, kritērijs par potenciālu ietekmi uz tirdzniecību un savstarpējo konkurenci, tad pasākums nebūtu valsts atbalsts un attiecīgi nebūtu jāpiemēro valsts atbalsta (piemēram, VTNP lēmuma) nosacījumi. Balstoties uz augstākminēto, <u>zemāk atspoguļotie dati šajā sadaļā ir neprecīzi un balstīti galvenokārt uz pašvaldību pieņēmumiem par to, vai konkrētajā gadījumā pašvaldības sniegtais atbalsts kvalificētos kā valsts atbalsts vai ne. Datus var būt ietverti arī gadījumi, kad atbalsts nekvalificējas kā valsts atbalsts un tam nav jāpiemēro VTNP lēmuma nosacījumi.</u>
Lūdzam norādīt (raksturīgos) pilnvarojumu veidus . Ja kādā konkrētā nozarē tiek izmantoti pilnvarojumu standarta paraugi, lūdzam tos pievienot.	Saistošie pašvaldību noteikumi, pašvaldības lēmumi, deleģēšanas līgumi.
Lūdzam norādīt (raksturīgo) pilnvarojuma ilgumu un pilnvarojumu	Nav informācijas

ilguma spektru. Lūdzam arī norādīt to pilnvarojumu īpatsvaru, kuru ilgums pārsniedz 10 gadus.		
Lūdzam norādīt, vai uzņēmumiem (parasti) tiek piešķirtas ekskluzīvas vai speciālas tiesības .	Atkarībā no pašvaldības teritorijas lieluma/ iedzīvotāju skaita tās var būt speciālas vai ekskluzīvas tiesības.	
Lūdzam izskaidrot (raksturīgo) kompensācijas mehānismu saistībā ar attiecīgajiem pakalpojumiem, tostarp izmantoto atbalsta instrumentu (tieša subsīdija, garantija u. tml.), un norādīt, vai tiek izmantota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode.	Atbilstoši likumam “Par pašvaldību budžetiem” pašvaldības savus budžetus izstrādā, apstiprina un izpilda patstāvīgi, ievērojot "Likumu par budžetu un finanšu vadību" un likumu "Par pašvaldībām", arī likumu „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu”, kā arī citus likumus un Ministru kabineta noteikumus. Parasti tā ir tiešā dotācija uzdevumu izpildei. Atsevišķos gadījumos var būt pašvaldības līdzfinansējums ESF projekta realizācijai.	
Lūdzam izskaidrot (raksturīgos) pasākumus, lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju un nodrošinātu šādas pārmērīgas kompensācijas atmaksu .	Katrai institūcijai ir tiesības pašai noteikt konkrēti izmantojamos kontroles mehānismus. Budžeti tiek plānoti, ievērojot likumu „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu”, kas nodrošina to, lai publiskie līdzekļi netiktu izšķērdēti, tai skatiā, nebūtu arī pārkompensācija.	
Piešķirtā atbalsta summa		
Piešķirtā atbalsta kopējā summa	2012.gadā	2013. gadā
Piešķirtā atbalsta kopējā summa	EUR 428 899	EUR 451 443
Cita kvantitatīvā informācija		
Atbalsta saņēmēju skaits	3	3
Vidējā atbalsta summa	EUR 142 966	EUR 150 481

d) sociālie mājokļi

Lūdzam skaidri un detalizēti aprakstīt, kā Jūsu dalībvalstī tiek organizēta attiecīgo pakalpojumu sniegšana	
Lūdzam norādīt, kāda veida pakalpojumi attiecīgajā nozarē Jūsu dalībvalstī ir definēti par VTNP. Lūdzam pēc iespējas skaidrāk izklāstīt to pakalpojumu saturu, kurus uzticēts sniegt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.	Atsevišķās pašvaldībās dzīvojamā fonda attīstība un atjaunošana (pašvaldības vajadzībām nepieciešamo sociālo dzīvojamo māju un īres dzīvojamo māju (mājokļi maznodrošinātām personām) būvniecība, rekonstrukcija un pārvaldīšana. Privatizēto dzīvojamo māju pārvaldīšanas procesa nepārtrauktība, lai nodrošinātu dzīvojamo māju lietošanas īpašību (kvalitātes) saglabāšanu visā to ekspluatācijas laikā, izpildot likumā „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” noteikto pašvaldības pienākumu (pagaidu funkcija).
Lūdzam norādīt (raksturīgos) pilnvarojumu veidus . Ja kādā konkrētā nozarē tiek izmantoti pilnvarojumu standarta paraugi, lūdzam tos pievienot.	Pašvaldības saistošie noteikumi , piemēram, Rīgas Domes noteikumi „Rīgas pilsētas pašvaldības nolikums”, kura pielikumā ir noteiktas kapitālsabiedrības, kuras izveidotas Rīgas pilsētas pašvaldības funkciju izpildes nodrošināšanai, kā arī norādīti to veicamie uzdevumi (sniegtie pakalpojumi). Pastāv arī citi pilnvarojuma veidi: pašvaldības/domes lēmums par kapitālsabiedrības dibināšanu, pilnvarojuma (pakalpojuma) līgumi par mājokļu pārvaldīšanu, pašvaldības/domes lēmums par dzīvojamā fonda attīstības programmu un lēmumi par konkrētu projektu realizāciju, kuru izpildes rezultātā tiek slēgti līgumi par mājokļu iegādi pašvaldības īpašumā.
Lūdzam norādīt (raksturīgo) pilnvarojuma ilgumu un pilnvarojumu ilguma spektru. Lūdzam arī norādīt to pilnvarojumu īpatsvaru, kuru ilgums pārsniedz 10 gadus.	Kapitālsabiedrība pilnvarota sniegt pakalpojumus kopš tās dibināšanas. Pēdējā dzīvojamā fonda attīstības programma Rīgā noteikta uz 5 gadiem. Pakalpojuma līgumi tiek slēgti uz termiņu no 1 līdz 5 gadiem.
Lūdzam norādīt, vai uzņēmumiem (parasti) tiek piešķirtas ekskluzīvas vai speciālas tiesības .	Pašvaldības kapitālsabiedrībām piešķirtas ekskluzīvas tiesības pašvaldības teritorijā īstenot pašvaldības dzīvojamā fonda attīstības programmu atbilstoši atsevišķiem pašvaldības/domes lēmumiem par projektu realizāciju, attiecīgi slēdzot līgumus par uzcelto mājokļu pārvaldīšanu. Piešķirtas ekskluzīvas tiesības pašvaldības teritorijā nodrošināt attiecīgo uzdevumu izpildi attiecībā uz privatizētajām

	dzīvojamām mājām, kuras dzīvokļu īpašnieki nav pārņēmuši savā pārvaldīšanā.	
Lūdzam izskaidrot (raksturīgo) kompensācijas mehānismu saistībā ar attiecīgajiem pakalpojumiem, tostarp izmantoto atbalsta instrumentu (tieša subsīdija, garantija u. tml.), un norādīt, vai tiek izmantota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode.	Kompensācija var tikt piešķirta gan kā ieguldījums pamatkapitālā, pilnīga atteikšanās no dividendēm (visa kapitālsabiedrības peļņa tiek novirzīta tās attīstībai), atbilstoši pašvaldības/domes uzdevumam kapitālsabiedrības uzcelto mājokļu pirkšana pašvaldības īpašumā. Kompensācijas apmēra noteikšanā tiek izmantota izmaksu sadales metode .	
Lūdzam izskaidrot (raksturīgos) pasākumus, lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju un nodrošinātu šādas pārmērīgas kompensācijas atmaksu.	Mantiskā ieguldījuma pamatkapitālā vērtību nosaka neatkarīgs sertificēts vērtētājs un pašvaldība noteiktās vērtības apmērā iegūst atbilstošu kapitāla daļu skaitu. Kapitālsabiedrības peļņa tiek izmantota konkrētu investīciju projektu (tā daļas) realizācijai saskaņā ar dalībnieku sapulcē apstiprināto kapitālsabiedrības budžetu un nepieciešamības gadījumā publiskā iepirkuma procedūras rezultātiem. Mājokļu pirkšanas maksa nepārsniedz ar māju būvniecību saistītās izmaksas un procentu maksājumus par kapitālsabiedrības piesaistīto finansējumu.	
Piešķirtā atbalsta summa		
Piešķirtā atbalsta kopējā summa	2012.gadā	2013. gadā
Piešķirtā atbalsta kopējā summa	EUR 21 028 249	EUR 19 115 431
Cita kvantitatīvā informācija		
Atbalsta saņēmēju skaits	12	11
Vidējā atbalsta summa	EUR 1 752 354	EUR 1 737 766

e) neaizsargāto grupu aprūpe un sociālā integrācija

Lūdzam skaidri un detalizēti aprakstīt, kā Jūsu dalībvalstī tiek organizēta attiecīgo pakalpojumu sniegšana	
Lūdzam norādīt, kāda veida pakalpojumi attiecīgajā nozarē Jūsu dalībvalstī ir definēti par VTNP. Lūdzam pēc iespējas skaidrāk izklāstīt to pakalpojumu saturu, kurus uzticēts sniegt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.	Lai noteiktu, vai pašvaldības sniegto atbalstu var uzskatīt par valsts atbalstu Līguma par ES darbību izpratnē, ir vienlaikus jāizpildās četriem kritērijiem: (1) Atbalsts tiek sniegts no publiskiem resursiem (valsts, pašvaldību vai ES līdzekļiem); (2) Atbalsta saņēmējs – saimnieciskās darbības veicējs – gūst ekonomiskas priekšrocības, kādas tas nevarētu gūt normālos komercdarbības veikšanas apstākļos; (3) Realizētais pasākums ir selektīvs pēc sava rakstura; (4) Komercdarbības atbalsts ietekmē konkurenci un tirdzniecību starp ES dalībvalstīm. Gadījumā, ja īstenojamais pasākums, vienlaikus izpildoties četriem kritērijiem, tiek kvalificēts kā valsts atbalsta pasākums, tad tālāk ir jāvērtē, saskaņā ar kuru valsts atbalsta regulējumu to var uzskatīt par saderīgu ar ES iekšējo tirgu. Katrs gadījums būtu vērtējams atsevišķi; tomēr galvenokārt neaizsargāto grupu aprūpe un sociālā integrācija nekvalificētos kā valsts atbalsts, jo neizpildītos kāds no četriem kritērijiem, piemēram, kritērijs par potenciālu ietekmi uz tirdzniecību un savstarpējo konkurenci, un attiecīgi nebūtu jāpiemēro valsts atbalsta (piemēram, VTNP lēmuma) nosacījumi. Balstoties uz augstākmimnēto, <u>zemāk atspoguļotie dati šajā sadaļā ir neprecīzi</u> un balstīti galvenokārt uz pašvaldību pieņēmumiem par to, vai konkrētajā gadījumā pašvaldības sniegtais atbalsts kvalificētos kā valsts atbalsts vai ne. <u>Datos var būt ietverti arī gadījumi, kad atbalsts nekvalificējas kā valsts atbalsts un tam nav jāpiemēro VTNP lēmuma nosacījumi.</u>
Lūdzam norādīt (raksturīgos) pilnvarojumu veidus . Ja kādā konkrētā nozarē tiek izmantoti pilnvarojumu standarta paraugi, lūdzam tos pievienot.	Saistošie pašvaldību noteikumi, pašvaldības lēmumi, deleģēšanas līgumi.
Lūdzam norādīt (raksturīgo) pilnvarojuma ilgumu un pilnvarojumu ilguma spektru. Lūdzam arī norādīt to pilnvarojumu īpatsvaru, kuru ilgums	Nav informācijas

pārsniedz 10 gadus.		
Lūdzam norādīt, vai uzņēmumiem (parasti) tiek piešķirtas ekskluzīvas vai speciālas tiesības .	Atkarībā no pašvaldības teritorijas lieluma/ iedzīvotāju skaita tās var būt speciālas vai ekskluzīvas tiesības.	
Lūdzam izskaidrot (raksturīgo) kompensācijas mehānismu saistībā ar attiecīgajiem pakalpojumiem, tostarp izmantoto atbalsta instrumentu (tieša subsīdija, garantija u. tml.), un norādīt, vai tiek izmantota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode.	Atbilstoši likumam “Par pašvaldību budžetiem” pašvaldības savus budžetus izstrādā, apstiprina un izpilda patstāvīgi, ievērojot "Likumu par budžetu un finanšu vadību" un likumu "Par pašvaldībām", arī likumu „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu”, kā arī citus likumus un Ministru kabineta noteikumus. Parasti tā ir tiešā dotācija uzdevumu izpildei. Atsevišķos gadījumos var būt pašvaldības līdzfinansējums ESF projekta realizācijai.	
Lūdzam izskaidrot (raksturīgos) pasākumus, lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju un nodrošinātu šādas pārmērīgas kompensācijas atmaksu .	Katrai institūcijai ir tiesības pašai noteikt konkrēti izmantojamās kontroles mehānismus. Budžeti tiek plānoti, ievērojot likumu „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu”, kas nodrošina to, lai publiskie līdzekļi netiktu izšķērdēti, tai skatiā, nebūtu arī pārkompensācija.	
Piešķirtā atbalsta summa		
Piešķirtā atbalsta kopējā summa	2012.gadā	2013. gadā
Piešķirtā atbalsta kopējā summa	EUR 74 364 961	EUR 71 491 928
Cita kvantitatīvā informācija		
Atbalsta saņēmēju skaits	20	19
Vidējā atbalsta summa	EUR 3 718 248	EUR 3 762 733

3) Gaisa vai jūras pārvadājumi uz salām (2. panta 1. punkta d) apakšpunkts)

Latvijā šāds VTNP pilnvarojums nav piešķirts. Nav piemērojams.

4) Lidostas un ostas (2. panta 1. punkta e) apakšpunkts)

Lūdzam skaidri un detalizēti aprakstīt, kā Jūsu dalībvalstī tiek organizēta attiecīgo pakalpojumu sniegšana	
Lūdzam norādīt, kāda veida pakalpojumi attiecīgajā nozarē Jūsu dalībvalstī ir definēti par VTNP. Lūdzam pēc iespējas skaidrāk izklāstīt to pakalpojumu saturu, kurus uzticēts sniegt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.	Latvijā darbojas trīs lidostas: Rīgas Starptautiskā lidosta, Liepājas starptautiskā lidosta un Ventspils lidosta. Pašlaik gandrīz 99 % no visiem gaisa pasažieru un kravu pārvadājumiem Latvijā norit caur starptautisko lidostu Rīga. Starptautiskā lidosta „Rīga” ir Latvijas Republikas valsts akciju sabiedrība (VAS). Visu akciju īpašnieks ir Latvijas Republika. Kapitāla daļas turētājs valsts akciju sabiedrībai ir Latvijas Republikas Satiksmes ministrija. VTNP sniegšanas pilnvarojums starptautiskajai lidostai Rīga nav uzlikts. 2012. gada 30. janvārī ir noslēgti divi sabiedriskas nozīmes pakalpojumu saistību uzlikšanas līgumi: (1) par sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanas saistību uzlikšanu SIA „Ventspils lidosta” (līgumu noslēdza Satiksmes ministrija, Ventspils pilsētas dome un SIA „Ventspils lidosta”) un (2) par sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanas saistību uzlikšanu SIA „Aviasabiedrība „Liepāja”” (līgumu noslēdza Satiksmes ministrija, Liepājas pilsētas dome un SIA „Aviasabiedrība „Liepāja””). VTNP pakalpojumi ir nodefinēti likuma „Par aviāciju” 27.² pantā – „Sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanas saistības ir tieši saistītas ar lidlauka pamatdarbību un ietver: 1) infrastruktūras būvju (skrejceļa, termināļa, skrejceļa pievadceļu, perona, gaisa satiksmes vadības torņa u. c.) būvniecību, tai skaitā, nepieciešamās zemes iegādi un lidlauka aprīkojuma nodrošināšanu, kas ietver arī tiešās palīdzības sniegšanai nepieciešamo aprīkojumu; 2) infrastruktūras ekspluatāciju, kas ietver lidlauka pārvaldību un uzturēšanu; 3) lidlauka papildu pakalpojumu (lidlauka infrastruktūras izmantošanas, ugunsdzēsības, ātrās palīdzības, drošības un citu lidlauka papildu pakalpojumu) sniegšanu. Lai nodrošinātu noteiktu regulāro gaisa pārvadājumu apjomu un lidojumu regularitāti, valsts vai pašvaldība var uzlikt par pienākumu lidostām izpildīt likuma „Par aviāciju” 27.² panta pirmajā daļā minētās sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanas saistības un ir tiesīgas kompensēt lidostai izmaksas, kas tai rodas, izpildot uzliktās sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanas saistības. Nosakot kompensācijas apmēru, ņem vērā ienākumus, ko pakalpojuma sniedzējs saņēmis par pakalpojuma īstenošanu. Kārtību, kādā lidostai uzliekamas sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanas saistības, un kārtību,

	kādā nosakāma un sedzama kompensācija par izmaksām, kuras lidostai rodas, izpildot uzliktās sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanas saistības, nosaka Ministru kabinets.
Lūdzam norādīt (raksturīgos) pilnvarojumu veidus . Ja kādā konkrētā nozarē tiek izmantoti pilnvarojumu standarta paraugi, lūdzam tos pievienot.	VTNP pilnvarojuma veids un tajā ietveramā informācija ir noteikta Ministru kabineta 2011. gada 23. augusta noteikumu Nr.661 „Noteikumi par lidostai uzliekamām sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanas saistībām” 5. un 6.punktā: <i>„5. Pakalpojumu sniegšanas saistības lidostai uzliek Satiksmes ministrija (no valsts puses) kopīgi ar attiecīgās pašvaldības domi (no pašvaldības puses), noslēdzot pakalpojumu sniegšanas saistību līgumu.</i> <i>6. Pakalpojumu sniegšanas saistību līgumā ietver šādas būtiskas līguma nosacījumu sastāvdaļas:</i> <i>6.1. pakalpojumu sniegšanas saistību apraksts un izpildes prasības;</i> <i>6.2. kompensācijas aprēķināšanas, kontroles un pārskatīšanas parametri un kārtība;</i> <i>6.3. savstarpējo norēķinu kārtība un finanšu resursu piešķiršanas nosacījumi;</i> <i>6.4. pārmaksāto kompensāciju atmaksāšanas kārtība.”</i> Standarta pilnvarojumu paraugi nav noteikti.
Lūdzam norādīt (raksturīgo) pilnvarojuma ilgumu un pilnvarojumu ilguma spektru. Lūdzam arī norādīt to pilnvarojumu īpatsvaru, kuru ilgums pārsniedz 10 gadus.	Ņemot vērā, ka valstī ir trīs gadu budžeta plānošana, VTNP līgumi ir noslēgti uz trīs gadiem , bet tie paredz iespēju līgumus pagarināt.
Lūdzam norādīt, vai uzņēmumiem (parasti) tiek piešķirtas ekskluzīvas vai speciālas tiesības .	VTNP līgumos SIA „Aviasabiedrība „Liepāja” un SIA „Ventspils lidosta” ir uzliktas saistības, kas paredzētas likuma „Par aviāciju” 27. ² pantā . Speciālas tiesības.
Lūdzam izskaidrot (raksturīgo) kompensācijas mehānismu saistībā ar attiecīgajiem pakalpojumiem, tostarp izmantoto atbalsta instrumentu (tieša subsīdija, garantija u. tml.), un norādīt, vai tiek izmantota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode.	Ar SIA „Aviasabiedrība „Liepāja” un SIA „Ventspils lidosta” noslēgtajos līgumos ar valsts kompensāciju saprot ES fondu līdzekļus ar Lidlauka pamatdarbību saistīto infrastruktūras būvju būvniecībai saskaņā ar Līguma pielikumā noteikto sabiedriskas nozīmes pakalpojumu sniegšanas saistību izpildi, kas tiks izmaksāti Lidostai Satiksmes ministrijas kā atbildīgās iestādes un Lidostas kā ES fondu finansējuma saņēmēja līgumā par Projekta īstenošanu (turpmāk – „Līgums par Projekta īstenošanu”) noteiktajā kārtībā un apmērā, kā arī saskaņā ar ES fondu vadību Latvijā regulējošiem normatīvajiem aktiem. Ministru kabineta 2009. gada 15. decembra noteikumu Nr.1476 „Noteikumi par darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.3.1.4.aktivitāti „Lidostu infrastruktūras attīstība””

	6.punktā ir noteikts valsts kompensācijas maksimālais apmērs par Lidlauka infrastruktūras būvju būvniecību (Kohēzijas fonda finansējums Projekta īstenošanai).	
Lūdzam izskaidrot (raksturīgos) pasākumus, lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju un nodrošinātu šādas pārmērīgas kompensācijas atmaksu.	VTNP līgumi paredz, ka Lidostas pašas no saviem resursiem sedz izmaksas, kas izriet no saistību izpildes, bet nav uzskatāmas par attiecināmajām izmaksām kompensācijas saņemšanai. Valsts Kompensācijas izmaksas kārtība notiek saskaņā ar Līgumu par Projekta īstenošanu. Savukārt, Satiksmes ministrijai ir pienākums (a) veikt Projekta īstenošanas uzraudzību un kontroli, izvērtējot Projekta īstenošanas atbilstību ES un Latvijas Republikas normatīvo aktu un Līguma prasībām, kā arī veikt Projekta uzraudzību pēc Projekta īstenošanas termiņa beigām, (b) pārliecināties par attiecināmo izmaksu atbilstību Projektam, Līgumam, kā arī ES un Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām, lemt par attiecināmo izmaksu apstiprināšanu vai neapstiprināšanu, atbalsta summas izmaksu pilnā vai daļējā apmērā, (c) izmaksāt saņēmējam atbalsta summu vai tās daļu saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajos aktos un šajā Līgumā noteiktajām prasībām un kārtību, (d) pieprasīt saņēmējam atmaksāt pārmaksāto vai nepamatoti izmaksāto atbalsta summu, kā arī vienoties ar saņēmēju par pārmaksātās vai nepamatoti izmaksātās atbalsta summas atmaksas grafiku.	
Piešķirtā atbalsta summa		
Piešķirtā atbalsta kopējā summa	2012.gadā	2013. gadā
Piešķirtā atbalsta kopējā summa	EUR 518 301	EUR 2 054 673
Cita kvantitatīvā informācija		
Atbalsta saņēmēju skaits	2	2
Vidējā atbalsta summa	EUR 259 150	EUR 1 027 336
Lidostai maksimālā piešķirtā atbalsta summa	EUR 456 039	EUR 1 872 289
Lidostai minimālā piešķirtā atbalsta summa	EUR 21 250	EUR 182 384

5) Cita VTNP kompensācija, kas nepārsniedz 15 miljonus euro (2. panta 1. punkta a) apakšpunkts)

a) Siltumapgāde

Lūdzam skaidri un detalizēti aprakstīt, kā Jūsu dalībvalstī tiek organizēta attiecīgo pakalpojumu sniegšana	
Lūdzam norādīt, kāda veida pakalpojumi attiecīgajā nozarē Jūsu dalībvalstī ir definēti par VTNP. Lūdzam pēc iespējas skaidrāk izklāstīt to pakalpojumu saturu, kurus uzticēts sniegt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.	Latvijā vispārējo prasību organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (ūdensapgāde un kanalizācija; siltumapgāde; sadzīves atkritumu apsaimniekošana; notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana) nosaka likums „Par pašvaldībām”. Likums „Par pašvaldībām” nenosaka kādam juridiskajam statusam ir jābūt to pakalpojumu, kurus organizēt ir pašvaldības pienākums, sniedzējam. Tajās pašvaldībās, kurās ir mazs iedzīvotāju skaits izņēmuma kārtā sabiedriskos pakalpojumus nodrošina pati pašvaldība. Tas lielā mērā ir saistīts ar to, ka mazo pašvaldību administratīvās teritorijās lielākoties ir individuālā apbūve, tai skaitā viensētas, kur ūdensapgādes un siltumapgādes jautājumi tiek risināti individuāli, savukārt nepieciešamība pēc centralizētiem sabiedriskajiem pakalpojumiem ir tikai dažos ciemos. Tādējādi pašvaldību finanšu līdzekļu taupības nolūkos tiek veidotas pašvaldības struktūrvienības bez juridiskas personas tiesībām un bez sava pastāvīga budžeta – komunālās saimniecības, kas darbojas uz nolikuma pamata. Pašvaldību struktūrvienības nodrošina komunālo pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem, iekasējot samaksu par sniegto pakalpojumu tādā apmērā, kas atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām. Ņemot vērā to, ka šī modeļa ietvaros sabiedriskos pakalpojumus nodrošina vietējā pašvaldība, nevis kapitālsabiedrība, nepastāv priekšnosacījums atlīdzības maksājuma iestāšanās faktam. Pārējās pašvaldībās komunālo pakalpojumu sniegšanu nodrošina kapitālsabiedrības, pamatojoties uz savstarpēji noslēgtu līgumu pamata. Līgumā par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, kas noslēgts starp konkrēto pašvaldību un konkrēto sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju – komersantu (kapitālsabiedrību) ir iekļauti visi elementi, kas definēti VTNP lēmumā. Deleģētie pakalpojumi: siltumenerģijas ražošana; siltumenerģijas piegāde, nodrošinot nepārtrauktu pakalpojumu sniegšanu ēku un būvju apsildei; siltumenerģijas realizācija atbilstoši noteiktajiem tarifiem; siltumapgādes tīklu, tehniskā aprīkojuma un infrastruktūras, kas izmantojama sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai, uzturēšana, apkalpošana, atjaunošana un rekonstrukcija.
Lūdzam norādīt (raksturīgos)	Deleģēšanas līgums vai pašvaldības lēmums par sabiedrisko pakalpojumu funkciju deleģēšanu.

pilnvarojumu veidus. Ja kādā konkrētā nozarē tiek izmantoti pilnvarojumu standarta paraugi, lūdzam tos pievienot.	
Lūdzam norādīt (raksturīgo) pilnvarojuma ilgumu un pilnvarojumu ilguma spektru. Lūdzam arī norādīt to pilnvarojumu īpatsvaru, kuru ilgums pārsniedz 10 gadus.	Raksturīgie pilnvarojuma ilgumi ir 3, 6, 7 un 10 gadi. Pilnvarojuma ilgums nepārsniedz 10 gadus.
Lūdzam norādīt, vai uzņēmumiem (parasti) tiek piešķirtas ekskluzīvas vai speciālas tiesības.	Uzņēmumiem parasti tiek piešķirtas ekskluzīvas vai speciālas tiesības nodrošināt siltumapgādi noteiktā teritorijā (atkarīgs no teritorijas lieluma, vēsturiskās situācijas u.c. aspektiem).
Lūdzam izskaidrot (raksturīgo) kompensācijas mehānismu saistībā ar attiecīgajiem pakalpojumiem, tostarp izmantoto atbalsta instrumentu (tieša subsīdija, garantija u. tml.), un norādīt, vai tiek izmantota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode.	Biežāk sastopamie ir pašvaldības ieguldījums kapitālsabiedrības pamatkapitālā, taču mēs būt arī pašvaldību subsīdijas/granti, tai skaitā, KF projekta realizācijai. Darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.5.2.1.1.apakšaktivitātes „Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai” (turpmāk – 3.5.2.1.1.apakšaktivitāte) ietvaros tiek piešķirti kohēzijas fonda granti. Saskaņā ar VTNP lēmumu kompensācijas summa nedrīkst būt lielāka par summu, kas nepieciešama, lai segtu neto izmaksas, kas rodas, pildot sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas pienākumus, tostarp saprātīgu peļņu. 3.5.2.1.1.apakšaktivitātes ietvaros finansējuma saņēmēja, kas sniedz pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecības nozīmi saprātīgas peļņas apmērs ir kapitāla atdeves rādītājs, kas nepārsniedz 10%. Kapitāla atdeves rādītājs ir komercsabiedrības iepriekšējā pārskata gada neto peļņas attiecība pret pamatkapitālu. Finansējuma saņēmējam ir pienākums nodrošināt, ka robežvērtība nepārsniedz vidējo svērto rādītāju divu gadu periodā.
Lūdzam izskaidrot (raksturīgos) pasākumus, lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju un nodrošinātu šādas pārmērīgas kompensācijas atmaksu.	Katrai institūcijai ir tiesības pašai noteikt konkrēti izmantojamās kontroles mehānismus. Līgumos, kas noslēgti starp pašvaldību un sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju par konkrētu sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu konkrētā teritorijā, ir paredzētas iespējas saņemt tikai konkrētus atlīdzības maksājumus. Ir līgumi, kuros ietverts nosacījums, ka kapitālsabiedrībai nav tiesības slēgt līgumus ar citām institūcijām par citu publisko finansu resursu saņemšanu bez dalībnieku sapulces atļaujas. Tāpat lielākajā daļā noslēgto līgumu komercsabiedrībām ir pienākums faktiskās ar ūdens apgādes un kanalizācijas sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu saistītās izmaksas un ieņēmumus uzskaitīt atsevišķi

pa pakalpojumu veidiem un teritorijām. Minētā uzskaitē ir nodalīta no kopējās komercdarbības grāmatvedības uzskaites. Ir arī tādas pašvaldības, kurās sabiedrisko pakalpojumu regulēšanai pašvaldībai ir līgums ar citu komercsabiedrību, kas kontrolē izdevumu un ieņēmumu korektu iekļaušanu izcenojumos. Katra institūcija pati ir tiesīga izlemt, vai tai ir nepieciešams pieprasīt revidenta ziņojumu. KF projekta ietvaros (1) Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (turpmāk- LIAA) piecus gadus pēc projekta īstenošanas uzrauga finansējuma saņēmēja kapitāla atdeves rādītāja apmēru; (2) Finansējuma saņēmējam ir pienākums projekta īstenošanas laikā un 10 gadus pēc projekta īstenošanas glabāt dokumentus, kas pierāda, ka piešķirtais valsts atbalsts atbilst šajos noteikumos minētajām prasībām; (3) kā arī kompensācija par sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu nepārsniedz EUR 15 000 000 vidēji gadā pilnvarojuma laikā. Pašvaldībās, lai nodrošinātu to, ka par vienām un tām pašām ar sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu saistītajām izmaksām atbalstu nepiešķir dažādas institūcijas kapitālsabiedrību darbību uzrauga pašvaldības apstiprināts kapitāla daļu turētāja pārstāvis, kas katru gadu sniedz ziņojumu pašvaldībai. Uzņēmumu gada pārskati sniedz skaidru priekšstatu par ienākumu avotiem un izlietojumu.		
Piešķirtā atbalsta summa		
Piešķirtā atbalsta kopējā summa	2012.gadā	2013. gadā
Piešķirtā atbalsta kopējā summa <i>[iespējama pārklāšanās datos, kur pašvaldība un LIAA abas uzrādījušas vienu un to pašu summu, līdz ar to praksē summa varētu būt arī mazāka]</i>	EUR 10 036 954	EUR 11 452 128
Cita kvantitatīvā informācija		
Atbalsta saņēmēju skaits	32	34
Vidējā atbalsta summa	EUR 313 655	EUR 336 827
Pakalpojuma sniedzējam maksimālā piešķirtā atbalsta summa	EUR 478 090 <i>(ES KF finansējums LIAA 3.5.2.1.1.apakšaktivitātei; pašvaldību gadījuma var būt arī vairāk, bet precīzi dati nav pieejami, ja kopā ieguldījums pamatkapitālā attiecībā uz ūdens apgādi un kanalizāciju un siltumapgādi)</i>	
Pakalpojuma sniedzējam minimālā piešķirtā atbalsta summa	EUR 26 912 <i>(ES KF finansējums LIAA 3.5.2.1.1.apakšaktivitātei; pašvaldību gadījuma var būt arī mazāk, bet precīzi dati nav pieejami, ja kopā ieguldījums pamatkapitālā attiecībā uz ūdens apgādi un kanalizāciju un siltumapgādi)</i>	

b) ūdens apgāde un kanalizācija

Lūdzam skaidri un detalizēti aprakstīt, kā Jūsu dalībvalstī tiek organizēta attiecīgo pakalpojumu sniegšana ¹	
Lūdzam norādīt, kāda veida pakalpojumi attiecīgajā nozarē Jūsu dalībvalstī ir definēti par VTNP. Lūdzam pēc iespējas skaidrāk izklāstīt to pakalpojumu saturu, kurus uzticēts sniegt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.	Saskaņā ar likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” valstī kā sabiedriskie pakalpojumi ir noteikta ūdenssaimniecības nozare un, pamatojoties uz minētā likuma deleģējumu, Ministru kabinets ir noteicis sabiedrisko pakalpojumu veidus, kuru sniegšanu nepieciešams regulēt. Ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu (ūdens ieguve, ražošana (atdzelžošana, attīrīšana) un novadīšana ūdensvada tīklā, dzeramā ūdens padeve no ūdens ražošanas (sagatavošanas) vietas līdz lietotājam, notekūdeņu savākšana no lietotāja un novadīšana kanalizācijas tīklā līdz attīrīšanas iekārtām, notekūdeņu bioloģiskā attīrīšana un novadīšana līdz izvadīšanas vietai ūdenstilpē) sniegšana.
Lūdzam norādīt (raksturīgos) pilnvarojumu veidus. Ja kādā konkrētā nozarē tiek izmantoti pilnvarojumu standarta paraugi, lūdzam tos pievienot.	Ūdenssaimniecības nozarē konkrētus regulējamo sabiedrisko pakalpojumu veidus atbilstoši likuma deleģējumam ir noteicis Ministru kabinets. Savukārt par konkrētā sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu starp pašvaldību un sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju tiek slēgts pakalpojumu līgums, kurā iekļautas visas VTNP lēmuma prasības. Pastāv šādi pilnvarojuma veidi: pašvaldībām saistošie noteikumi vai pašvaldību nolikumi, kuros noteiktas kapitālsabiedrību, kuras izveidotas pašvaldības funkciju izpildes nodrošināšanai, kā arī norādīti to veicamie uzdevumi (sniegtie pakalpojumi, t.sk. arī par ūdensapgādi un kanalizāciju, notekūdeņu savākšanu, novadīšanu un attīrīšanu); pašvaldības lēmums par kapitālsabiedrības dibināšanu; pašvaldības lēmums par līguma noslēgšanu par ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu; līgums par ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu.
Lūdzam norādīt (raksturīgo) pilnvarojuma ilgumu un pilnvarojumu	Sabiedrisko pakalpojumu līgumu darbības termiņš ir paredzēts robežās no 5 līdz 10 gadiem. Vairāk kā 95% no noslēgtajiem līgumiem ir ar darbības laiku līdz 10 gadiem. Pārējie ir ar darbības

¹ Daļa no tās informācijas, kas minēta sadaļā par siltumapgādi, attiecas arī uz citiem pašvaldību nodrošinātajiem pakalpojumiem iedzīvotājiem, tai skatiā, ūdens apgādi un kanalizāciju.

ilguma spektru. Lūdzam arī norādīt to pilnvarojumu īpatvaru, kuru ilgums pārsniedz 10 gadus.	laiku no 5 līdz 8 gadiem. Līgumi, kuru darbības laiks pārsniedz 10 gadus, praksē nav konstatēti.
Lūdzam norādīt, vai uzņēmumiem (parasti) tiek piešķirtas ekskluzīvas vai speciālas tiesības .	Sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem ekskluzīvas tiesības tiek piešķirtas tajos gadījumos, kad šāds pakalpojumu sniedzējs pašvaldības administratīvajā teritorijā ir tikai viens. Savukārt, ja pašvaldības administratīvajā teritorijā ir divi vai vairāk šādi pakalpojumu sniedzēji, tad tiek piešķirtas īpašas jeb speciālas tiesības . Noslēgtajos līgumos ar kapitālsabiedrībām galvenokārt ir piešķirtas īpašas tiesības nodrošināt ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu pašvaldības administratīvajā teritorijā.
Lūdzam izskaidrot (raksturīgo) kompensācijas mehānismu saistībā ar attiecīgajiem pakalpojumiem, tostarp izmantoto atbalsta instrumentu (tieša subsīdija, garantija u. tml.), un norādīt, vai tiek izmantota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode.	Atlīdzības maksājumu apmēru, kas varētu tikt piešķirts, nosaka saskaņā ar: (a) ES un Latvijas normatīvajiem aktiem, kas nosaka prasības sniedzamajiem ūdenssaimniecības pakalpojumiem; (b) ES un Latvijas normatīvajiem aktiem, kas nosaka prasības ES fondu līdzekļu piesaistīšanai ieguldījumiem ūdenssaimniecības infrastruktūrā, šādu projektu īstenošanas kārtībai, kā arī neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanai un atmaksāšanai. Līgumā par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu iekļauts punkts, kas nosaka, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs var saņemt atlīdzības maksājumus, kas ir investīcijas sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas infrastruktūrā, tikai tādā apjomā, kas nodrošina sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kvalitātei. Atlīdzības maksājumu apmēra noteikšanai tiek izmantota izmaksu sadales metode. Raksturīgie atbalsta instrumenti ir šādi: veiktie atlīdzības maksājumi var tikt klasificēti kā subsīdijas, var tikt veikti kā ieguldījumi pamatkapitālā (pašvaldības līdzfinansējums Kohēzijas fonda projekta realizācijā vai mantiskais ieguldījums, piemēram, nekustamie īpašumi – kapitālsabiedrības attīstībai - pakalpojumu sniegšanai nepieciešamās infrastruktūras izveidei un uzturēšanai), vai pilnīga atteikšanās no dividendēm (visa kapitālsabiedrības peļņa tiek novirzīta tās attīstībai).
Lūdzam izskaidrot (raksturīgos) pasākumus, lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju un nodrošinātu šādas pārmērīgas kompensācijas atmaksu .	Līgumā par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu iekļauts punkts, kas paredz pienākumu sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam atlīdzības daļas, kas pārsniedz sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas izmaksas, atmaksu. Lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju, jau sākotnēji, nosakot investīcijām sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja infrastruktūrā nepieciešamo līdzekļu apjomu, tiek ievērotas ES un Latvijas normatīvo aktu prasības, kas attiecas gan uz sniedzamo pakalpojumu kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem rādītājiem,

	gan ES un publisko finanšu līdzekļu piesaistei ieguldījumiem ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu infrastruktūrā. Tā piemēram, pašvaldības līdzfinansējums tiek piešķirts konkrēta kapitālsabiedrības attīstībai nepieciešama projekta realizācijai, pamatojoties uz atbalstītā projekta dokumentāciju un publiskā iepirkuma procedūras rezultātiem. Mantiskā ieguldījuma pamatkapitālā vērtību nosaka neatkarīgs sertificēts vērtētājs. Pašvaldība ieguldījumu pamatkapitālā vērtības apmērā iegūst atbilstošu kapitāla daļu skaitu. Savukārt, kapitālsabiedrības peļņa tiek izmantota konkrētu investīciju projektu (tā daļas) realizācijai saskaņā ar dalībnieku sapulcē apstiprināto kapitālsabiedrības budžetu un/vai publiskā iepirkuma procedūras rezultātiem.	
Piešķirtā atbalsta summa		
Piešķirtā atbalsta kopējā summa	2012.gadā	2013. gadā
Piešķirtā atbalsta kopējā summa	EUR 74 796 043	EUR 66 586 622
Cita kvantitatīvā informācija		
Atbalsta saņēmēju skaits	194	192
Vidējā atbalsta summa	EUR 385 547	EUR 346 805

c) Sadzīves atkritumu apsaimniekošana- sadzīves atkritumu apglabāšana poligonā

Lūdzam skaidri un detalizēti aprakstīt, kā Jūsu dalībvalstī tiek organizēta attiecīgo pakalpojumu sniegšana ²	

² Daļa no tās informācijas, kas minēta sadaļā par siltumapgādi, attiecas arī uz citiem pašvaldību nodrošinātajiem pakalpojumiem iedzīvotājiem.

Lūdzam norādīt, kāda veida pakalpojumi attiecīgajā nozarē Jūsu dalībvalstī ir definēti par VTNP. Lūdzam pēc iespējas skaidrāk izklāstīt to pakalpojumu saturu, kurus uzticēts sniegt kā pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.	Saskaņā ar likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” valstī kā sabiedriskie pakalpojumi ir noteikta sadzīves atkritumu apsaimniekošanas nozare un, pamatojoties uz minētā likuma deleģējumu, Ministru kabinets ir noteicis sabiedrisko pakalpojumu veidus, kuru sniegšanu nepieciešams regulēt. Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas nozarē kā sabiedriskais pakalpojums tiek nodrošināta sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonos (t.sk. atkritumu apglabāšana, apstrāde, pārstrāde, biogāzes iegūšana un „zaļās” elektroenerģijas ražošana).
Lūdzam norādīt (raksturīgos) pilnvarojumu veidus. Ja kādā konkrētā nozarē tiek izmantoti pilnvarojumu standarta paraugi, lūdzam tos pievienot.	Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas nozarē konkrētus regulējamo sabiedrisko pakalpojumu veidus atbilstoši likuma deleģējumam ir noteicis Ministru kabinets. Savukārt par konkrētā sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu starp pašvaldību un sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju tiek slēgts pakalpojumu līgums, kurā iekļautas visas VTNP lēmuma prasības. Raksturīgie pilnvarojuma veidi ir šādi: pašvaldību saistošie noteikumi par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, pašvaldību lēmums par pakalpojuma līgumu par sadzīves atkritumu apglabāšanu poligonā vai pakalpojuma līgums. Jānorāda, ka šajā jomā pašvaldības sadarbojas, proti, vairākas pašvaldības paraksta vienu pakalpojuma/ pilnvarojuma līgumu ar uzņēmumu, kurš atrodas kādā no šīm pašvaldībām.
Lūdzam norādīt (raksturīgo) pilnvarojuma ilgumu un pilnvarojumu ilguma spektru. Lūdzam arī norādīt to pilnvarojumu īpatsvaru, kuru ilgums pārsniedz 10 gadus.	Sabiedrisko pakalpojumu līguma darbības termiņš ir paredzēts robežās no 5 līdz 10 gadiem. Vairāk kā 95% no noslēgtajiem līgumiem ir ar darbības laiku līdz 10 gadiem. Pārējie ir ar darbības laiku no 5 līdz 8 gadiem. Līgumi, kuru darbības laiks pārsniedz 10 gadus, praksē nav konstatēti.
Lūdzam norādīt, vai uzņēmumiem (parasti) tiek piešķirtas ekskluzīvas vai speciālas tiesības.	Sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem ekskluzīvas tiesības tiek piešķirtas tajos gadījumos, kad šāds pakalpojumu sniedzējs pašvaldības administratīvajā teritorijā ir tikai viens. Savukārt, ja pašvaldības administratīvajā teritorijā ir divi vai vairāk šādi pakalpojumu sniedzēji, tad tiek piešķirtas īpašas jeb speciālas tiesības. Noslēgtajos līgumos galvenokārt ir piešķirtas īpašas tiesības, bet konkrēti Rīgā kapitālsabiedrībai piešķirtas ekskluzīvas tiesības nodrošināt Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā savāktu sadzīves atkritumu apglabāšanu poligonā „Getliņi”.
Lūdzam izskaidrot (raksturīgo) kompensācijas mehānismu saistībā ar attiecīgajiem pakalpojumiem, tostarp izmantoto atbalsta instrumentu (tieša	Atlīdzības maksājumu apmēru, kas varētu tikt piešķirts, nosaka saskaņā ar: (a) ES un Latvijas normatīvajiem aktiem, kas nosaka prasības sniedzamajiem sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojumiem; (b) ES un Latvijas normatīvajiem aktiem, kas nosaka prasības ES fondu līdzekļu piesaistīšanai ieguldījumiem sadzīves atkritumu apglabāšanas sabiedrisko pakalpojumu infrastruktūrā,

subsīdija, garantija u. tml.), un norādīt, vai tiek izmantota izmaksu sadales metode vai novērsto neto izmaksu metode.	šādu projektu īstenošanas kārtībai, kā arī neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanai un atmaksāšanai. Līgumā par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu iekļauts punkts, kas nosaka, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs var saņemt atlīdzības maksājumus, kas ir investīcijas sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas infrastruktūrā, tikai tādā apjomā, kas nodrošina sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kvalitātei. Kompensācijas apmēra noteikšanā tiek izmantota izmaksu sadales metode. Raksturīgākie atbalsta instrumenti: veiktie atlīdzības maksājumi ir klasificējami kā subsīdijas vai pilnīga atteikšanās no dividendēm (kapitālsabiedrības peļņa tiek novirzīta attīstībai - atkritumu deponēšanas nodrošināšanai un elektroenerģijas ražošanai no atkritumu gāzes).	
Lūdzam izskaidrot (raksturīgos) pasākumus, lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju un nodrošinātu šādas pārmērīgas kompensācijas atmaksu.	Līgumā par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu iekļauts punkts, kas paredz pienākumu sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam atlīdzības daļas, kas pārsniedz sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas izmaksas, atmaksu. Lai nepieļautu pārmērīgu kompensāciju, jau sākotnēji, nosakot investīcijām sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja infrastruktūrā nepieciešamo līdzekļu apjomu, tiek ievērotas ES un Latvijas normatīvo aktu prasības, kas attiecas gan uz sniedzamo pakalpojumu kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem rādītājiem, gan ES un publisko finanšu līdzekļu piesaistei ieguldījumiem sadzīves atkritumu apglabāšanas sabiedrisko pakalpojumu infrastruktūrā. Savukārt kapitālsabiedrības gūtā peļņa tiek izmantota konkrētu investīciju projektu (tā daļas) realizācijai un nepieciešamības gadījumā saskaņā ar publiskā iepirkuma procedūras rezultātiem.	
Piešķirtā atbalsta summa		
Piešķirtā atbalsta kopējā summa	2012.gadā	2013. gadā
Piešķirtā atbalsta kopējā summa	EUR 5 188 591 (t.sk. Rīgai piešķirtā kopējā summa 1 110 678 EUR)	EUR 5 108 690 (t.sk. Rīgai piešķirtā kopējā summa EUR 2 193 068)
Cita kvantitatīvā informācija		
Vidējais atbalsta saņēmēju skaits	7	5
Vidējā atbalsta summa	EUR 741 228	EUR 1 021 739

6) VTNP kompensācija saskaņā ar VTNP nostādnēm

Latvijā VTNP kompensācija saskaņā ar VTNP nostādnēm netiek sniegta.

2. AR VTNP LĒMUMA VAI VTNP NOSTĀDŅU PIEMĒROŠANU SAISTĪTĀS GRŪTĪBAS

Latvijā nav tādu gadījumu, kad būtu jāpiemēro VTNP nostādņu valsts atbalsta regulējums, taču arī attiecībā uz VTNP lēmuma piemērošanu Finanšu ministrijas rīcībā nav šobrīd tādas informācijas, kas norādītu uz grūtībām valsts atbalsta regulējuma piemērošanā.

3. SŪDZĪBAS, KO IESNIEGUŠAS TREŠĀS PERSONAS

Nav saņemtas sūdzības.

4. DAŽĀDI

A. Ja Jūsu dalībvalsts konkrētās nozarēs **nav** piešķīrusi valsts atbalstu VTNP sniegšanai, lietderīga varētu būt informācija par citiem instrumentiem, ar kuriem nodrošina šo pakalpojumu sniegšanu (tiešais atbalsts lietotājiem, kompensācija, kas atbilst visiem četriem *Altmark* kritērijiem, *de minimis* atbalsts u. tml.). Lūdzam īsi aprakstīt šos instrumentus un jomas, kurās tos izmanto.

Atsevišķu pašvaldību gadījumā pakalpojumu sniedzējiem nekādas izmaksas netiek kompensētas, jo par šiem pakalpojumiem maksā klienti un pacienti pilnā apmērā (siltumapgādes vai ūdens apgādes un kanalizācijas nozarē). Tādā gadījumā, lai gan pilnvarojuma līgums par pakalpojuma sniegšanu eksistē, pašvaldības, sniedzot informāciju, nav norādījušas, ka pakalpojums tiek sniegts kā sabiedriskas nozīmes pakalpojums, jo 2012. un 2013.gados nav veikti kompensācijas/atlīdzības maksājumi.

Atsevišķās pašvaldībās, piemēram, netiek sniegts siltumapgādes pakalpojums, jo vēsturiski izveidojies, ka katra mājsaimniecība to nodrošina pati, un ekonomisko apsvērumu dēļ nav jēgpilni risinājumu mainīt.

B. Lūdzam aprakstīt, kādā mērā VTNP lēmumu un VTNP nostādnes ir vieglāk piemērot vai tie ir atbilstošāki nekā 2005. gada VTNP lēmums un VTNP nostādnes.

Uz doto brīdi nav saņemtu sūdzību vai komentāru no atbalsts piešķirējiestādēm, kas varētu norādīt uz to, ka VTNP lēmumu ir vieglāk piemērot kā iepriekšējo regulējumu. Ja tiek saņemti jautājumi par valsts atbalsta regulējuma interpretēšanu un piemērošanu, Finanšu ministrija kā nacionālā kompetentā iestāde nodrošina atbilžu sniegšanu, tai skaitā, arī par VTNP lēmuma vai VTNP nostādņu piemērošanu.

C. Ja Jums ir kādas citas piezīmes par VTNP lēmuma un VTNP nostādņu piemērošanu saistībā ar tematiem, kas nav ietverti iepriekšējos jautājumos, lūdzam tās izteikt Jūsu ziņojumā.

Atsevišķi atbalsta piešķirējietāžu jautājumi norāda uz to, ka nepieciešams nodrošināt apmācības par valsts atbalsta regulējumu. Šī gada sākumā ir pašvaldību pārstāvjiem nodrošināti divi informatīvi semināri par valsts atbalsta kontroles regulējumu, tai skaitā, par VTNP regulējumu. Arī nākotnē plānots interesentiem organizēt apmācības, iespējams, arī ar Eiropas Komisijas līdzdalību, kur attiecībā uz VTNP, piemēram, būtu nepieciešams skaidrot tādas praktiskus jautājumus kā attiecināmo izmaksu aprēķināšanas metodikas un saprātīgas peļņas aspektu.